

Małgorzata Cieślak-Kopyt

Gulin-Młyn, st. 1, gm. Zakrzew, woj.
radomskie, AZP 72-66/26

Informator Archeologiczny : badania 31, 137

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

GULIN-MŁYN, st. 1, gm. Zakrzew, woj. radomskie, AZP 72-66/26

- cmentarzysko kultury pomorskiej (wczesna epoka żelaza)
- cmentarzysko kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski - okres wpływów rzymskich, fazy A₁/A₂ - B₂)

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr Małgorzatę Cieślak-Kopyt (Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu). Finansowane przez Urząd Wojewódzki w Radomiu. Drugi sezon badań.

Badania były kontynuacją wcześniejszych prac prowadzonych przez Iwonę Micke (Muzeum Okręgowego w Radomiu). W latach 1996 i 1997 zbadano wschodnią część nekropolii. Wykopy miały w większości charakter sondażowy, gdyż większa część cmentarzyska znajduje się pod lasem.

Odkryto 40 obiektów: 6 grobów kultury pomorskiej, 32 groby kultury przeworskiej oraz 2 paleniska. Większość grobów kultury przeworskiej to groby jamowe, niewielkich rozmiarów, o wypełni-skach zawierających węgiel drzewny, z ubogim wyposażeniem pozaceramicznym. Odkryto zaledwie 1 grób popielnicowy (popielnicą była waza ostroprofilowana o czarnych, wyswiecanych powierzchniach) oraz 1 grób jamowy oznaczony kamienną stelą. Z badań wcześniejszych (I. Micke 1988) pochodzą jedyne importy(?) - 2 zapinki brązowe: A 67, A 236. Materiały kultury przeworskiej datowane są na fazy A₁/A₂ młodszego okresu przedrzymskiego - B₂ okresu wpływów rzymskich.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum im. Jacka Malczewskiego (dawniej Muzeum Okręgowym) w Radomiu.

INOWROCLAW, st. 100, gm. loco, woj. bydgoskie, AZP 45-40/-

- ślady osadnictwa kultury ceramiki wstęgowej rytej (neolit)
- osada kultury łużyckiej (V okres epoki brązu — okres halsztacki C)
- osada z warzelnią soli i sanktuarium kultury przeworskiej (okres wpływów rzymskich)
- ślady osadnictwa wczesno- i późnośredniowiecznego
- ślady osadnictwa nowożytnego

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez dr. Józefa Bednarczyka (Instytut Prahistorii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu). Finansowane przez PSOZ. Trzynasty sezon badań. Przebadano powierzchnię 28,5 ara.

Prace ukierunkowane były głównie na rozpoznanie strefy osady związanej z produkcją soli. Wydzielono 247 obiektów kultury łużyckiej i kultury przeworskiej; ponadto w warstwie wystąpiły liczne materiały ceramiczne kultury ceramiki wstęgowej rytej, z okresu wczesnego i późnego średniowiecza oraz z okresu nowożytnego.

Osadnictwo kultury łużyckiej reprezentowane było przez 55 obiektów: 35 jam, 18 dołków posłupowych, rów o nieustalonym przeznaczeniu, oraz naczynie wolno stojące. Niemal wszystkie obiekty koncentrowały się na niewielkiej przestrzeni o wymiarach około 17 x 15 m. Wydzielić wśród nich można dwa wyraźne układy przestrzenne — każdy z wieloczołowym kompleksem jam w centrum — będące prawdopodobnie relikdami oddzielnych zespołów zagrodowych. Niewielka ilość związanych z nimi źródeł ruchomych (wyłącznie ceramicznych) wydaje się wskazywać, iż odkryte pozostałości wyznaczają krótkotrwały epizod w dziejach stanowiska, umieszczany w ramach V okresu epoki brązu — okresu halsztackiego C.

Pozostałości osadnictwa kultury przeworskiej reprezentowane były przez 177 obiektów, w tym: 5 rowów solankowych, rów o nieustalonej funkcji, 43 paleniska, 22 jamy, 102 dołki posłupowe, dom mieszkalny, 2 szkielety zwierzęce oraz obiekt rowkowy. Wszystkie rowy oraz większość palenisk związane były z produkcją solową. Rowy, rejestrowane fragmentarycznie w poprzednich latach, po połączeniu wcześniejszych i tegorocznych wykopów utworzyły dwa rozbudowane systemy, niemieszczące się niestety w granicach badanej powierzchni. Ich zadokumentowane odcinki liczyły odpowiednio 121 i 136 m długości, przy przeciętnej szerokości 50-80 cm, wzrastającej do 170-250 cm w miejscach, w których rozwidlały się na dwa lub trzy ramiona. Przebiegały zygzakowato, odwzorowując ukształtowanie terenu na styku suchego stoku doliny i podmokłego jej dna. Zawartość rowów składała się z na-